

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

Možno št. točk: 34

Doseženo št. točk:

Ocena:

PONOVRNO OCENJEVANJE ZNANJA - BESEDA, PRAVOPIS

Natančno preberite besedilo in navodila ter rešite naloge. Pišite čitljivo. Nejasne rešitve se točkujejo z nič (0) točkami. Pri nalogah, označenih z (J), se upošteva tudi jezikovna pravilnost.

Če menite, da ste našli pravopisno ali zatipkano napako, jo (brez besed) označite oz. popravite (+1t). Neupoštevanje navodil = - 1 t.

Čas reševanja = 30 minut

Veliko uspeha.

Kriterij:

17t-21t = zd (2) ; 22t-25t = db (3); 26t-29t = pdb (4); 30t-34t = odl (5)

1. Besede razvrstite glede na to, kaj poimenujejo: čeprav, nominiran, prenaseljen, v, pred, menim.

- polnopomenske besede: **nominiran, prenaseljen** 1t/
- slovnične besede: **čeprav, v, pred** 1t/
- naklonske besede: **menim** 1t/

2. Primerjajte naslednji povedi. - Obkrožite poved, ki vsebuje nadpomenko.
1t/

Kitara je to, kar ima šest strun, na katere brenkamo s prsti ali z brenkalom.

Kitara je **glasbilo**, ki ima šest strun, na katere brenkamo s prsti ali z brenkalom.

3. Prečrtajte besedo, ki ne spada v dano tematsko polje. - Svojo izbiro utemeljite. (J) 1t+ 1t + 1t/

knjižnica – hišnik – učilnica – piramida - telovadnica – tabla – klop

Utemeljitev: - Po smislu

- Pomensko ni povezana; s šolo nima nič skupnega

ŠOLA = NADPOMENKA?? USTANOVA podpomenka: šola, vrtec, fakulteta

4. Zapišite besedno družino besede SMUČAR.

- Oseba ženskega spola: 1t/
- Pridevnik: 1t/
- Predmet: 1t/
- Kraj: 1t/
- Glagol: 1t/
- Manjšalnica: 1t/

Z vsako besedo tvorite smiselno poved. (J) 6t/

5. Popravite napačen zapis prevzetih besed. – Če to ni potrebno, ob besedi naredite poševnico (/). 2 r. = 1t 4t/

kemp -

disco -

tonik -

allegro -

Martin Luther -

hyundai -

express -

muzikal -

6. Oglejte si, kako je v Slovenskem etimološkem slovarju predstavljen izvor naslednjih besed.

cerkev -kve ĩ (10. stol.), *cerkva, cerkvĕn* (star. cerkōven), *cerkōvník*. Kakor stcslovan. *crkvy*, hrv., srb. *crkva*, rus. *cerkovь*, češ. *cerkev* 'cerkev' v času pokristjanjevanja prevzeto iz nekega germ. jezika, verjetno iz starosrednjememško **kīrka*, kar je izposojeno iz nar. sgrt. *kyriké* poleg običajnejše različice *kyrikōn* 'cerkev'. To se je razvilo iz klas. gr. *kyriaké* (*oikía*) 'gospodova (hiša)', kar vsebuje žensko obliko pridevnika *kyriakós* 'gospodov', izpeljanega iz gr. *kýrios* 'gospod'. Iz iste gr. predloge je tudi stvnem. *kīrihha*, nem. *Kirche*, ags. *cirfice*, agl. *church* (Be I, 62, K1, 371).

frakcija -e ĩ 'organizirana skupina v stranki, krilo' (20. stol.), *frakcijski*. Tujka, prevzeta in prilagojena prek nem. *Fraktion* iz frc. *fraction* 'frakcija' (in 'odlomek, delček, ulomek'), kar se je razvilo iz lat. *fractiō* 'lomljenje', izpeljanke iz lat. *frangere* 'lomiti' (K1, 229). Glej tudi *fragmēt*, *frāta*.

cvēt -a m (16. stol.), *cvētje, cvētkā, socvētje, cvetlica, cvetličár, cvetličárna, cvēsti, cvetēti, razcvītati se*. Enako je stcslovan. *cvěť*, hrv. *cvijēt*, srb. *cvēt*, rus. *cvēt* (kar poleg 'cvet' pomeni tudi 'barva'), češ. *květ* 'cvet'. Pslovan. **kvěť* (glagol s pomenom 'cveteti' se je pslovan. glasil **kvistī*, sed. **kvōtq*) se je razvilo iz ide. **kuojto-*, kar je prvotno verjetno pomenilo *'svetleči, beli'. Gre za izpeljanko iz baze **kuēj-t-* 'svetiti se, bel (biti)', katere različica **kuēj-t-* se ohranja v pslovan. **svěť* 'svet, ravnica', **svētīti se* 'svetiti se', **svēt'ā* 'sveča'. Iz drugih jezikov je sorodno npr. stind. *svetá-*, av. *spaēta-* 'bel' (Be I, 69, ES XIII, 162 s., Po, 628, LIV, 335; o različnih pomenih sloven. *cvēt* in njihovih izvorih glej Cvetko, JIS XVIII, 220 ss.). Glej tudi *svēt'*, *svēča*, *svētīti*, pa tudi *cvetāča*.

- Vse besede so domače. DA NE 1t/
 CERKEV = iz nekega germ. j.
 FRAKCIJA = iz lat.
 CVET = iz ide.
- Katera beseda se je v slovenskem jeziku pojavila najprej? 1t/
 CERKEV
- Ali je beseda **cvet** razširjena tudi v drugih slovanskih jezikih? DA NE 1t/
 stcslovan.; hrv.; srb., rus., češ.
- Kateri besedi sta prevzeti? 1t/
FRAKCIJA, CERKEV

Elektrotehniško-računalniška strokovna šola in gimnazija Ljubljana

Ime in priimek:

Razred:

Datum:

Možno št. točk: 34

Doseženo št. točk:

Ocena:

PONOVRNO OCENJEVANJE ZNANJA - BESEDA, PRAVOPIS

Natančno preberite besedilo in navodila ter rešite naloge. Pišite čitljivo. Nejasne rešitve se točkujejo z nič (0) točkami. Pri nalogah, označenih z (J), se upošteva tudi jezikovna pravilnost.

Če menite, da ste našli pravopisno ali zatipkano napako, jo (brez besed) označite oz. popravite (+1t). Neupoštevanje navodil = – 1 t.

Čas reševanja = 30 minut

Veliko uspeha.

Kriterij:

17t-21t = zd (2) ; 22t-25t = db (3); 26t-29t = pdb (4); 30t-34t = odl (5)

1. Besede razvrstite glede na to, kaj poimenujejo: čeprav, nominiran, prenaseljen, v, pred, menim.

- polnopomenske besede: 1t/
- slovnične besede: 1t/
- naklonske besede: 1t/

2. Primerjajte naslednji povedi. - Podčrtajte poved, ki vsebuje nadpomenko.

1t/

Kitara je to, kar ima šest strun, na katere brenkamo s prsti ali z brenkalom.

Kitara je glasbilo, ki ima šest strun, na katere brenkamo s prsti ali z brenkalom.

3. Prečrtajte besedo, ki ne spada v dano tematsko polje. - Svojo izbiro utemeljite. (J)

1t+ 1t + 1t/

knjižnica – hišnik – učilnica – piramida - telovadnica – tabla – klop

Utemeljitev:

4. Zapišite besedno družino besede SMUČAR.

- Oseba ženskega spola: 1t/
- Pridevnik: 1t/
- Predmet: 1t/
- Kraj: 1t/
- Glagol: 1t/
- Manjšalnica: 1t/

Z vsako besedo tvorite smiselno poved. (J) 6t/

5. Popravite napačen zapis prevzetih besed. – Če to ni potrebno, ob besedi naredite poševnico (/). 4t/

kemp -

disco -

tonik -

allegro -

Martin Luther -

hyundai -

express -

muzikal -

6. Oglejte si, kako je v Slovenskem etimološkem slovarju predstavljen izvor naslednjih besed.

cérkev -kve i (10. stol.), *cérkvica, cerkvén* (star. *cerkōven*), *cerkōvnik*. Kakor stcslovan. *crkva*, hrv., srb. *crkva*, rus. *cerkovi*, češ. *církev* 'cerkev' v času pokristjanjevanja prevzeto iz nekega germ. jezika, verjetno iz starosrednjememško **kírka*, kar je izposojeno iz nar. srgr. *kyriké* poleg običajnejše različice *kyrikón* 'cerkev'. To se je razvilo iz klas. gr. *kyriaké* (*oikía*) 'gospodova (hiša)', kar vsebuje žensko obliko pridevnika *kyriakós* 'gospodov', izpeljanega iz gr. *kýrios* 'gospod'. Iz iste gr. predloge je tudi stvnem. *kirihha*, nem. *Kirche*, ags. *cirlice*, agl. *church* (Be I, 62, KI, 371).

frákcija -e i 'organizirana skupina v stranki, krilo' (20. stol.), *frákcijski*. Tujka, prevzeta in prilagojena prek nem. *Fraktion* iz fr. *fraction* 'frakcija' (in 'odlomek, delček, ulomek'), kar se je razvilo iz lat. *fractiō* 'lomljenje', izpeljanke iz lat. *frangere* 'lomiti' (KI, 229). Glej tudi *fragmēt*, *fráta*.

cvět -a m (16. stol.), *cvětje, cvětka, socvětje, cvetlica, cvetličár, cvetličárna, cvésti, cvetěti, razcvítati se*. Enako je stcslovan. *cvěta*, hrv. *cvijět*, srb. *cvět*, rus. *cvét* (kar poleg 'cvet' pomeni tudi 'barva'), češ. *květ* 'cvet'. Pslovan. **kvěrb* (glagol s pomenom 'cveteti' se je pslovan. glasil **kvistf*, sed. **kvōtq*) se je razvilo iz ide. **kyojto-*, kar je prvotno verjetno pomenilo *'svetleči, beli'. Gre za izpeljanko iz baze **kyej-t-* 'svetiti se, bel (biti)', katere različica **k'uej-t-* se ohranja v pslovan. **svěrb* 'svet, ravnica', **svstīti se* 'svetiti se', **svět'ā* 'sveča'. Iz drugih jezikov je sosodno npr. stind. *šveta-*, av. *spašta-* 'bel' (Be I, 69, ES XIII, 162 s., Po, 628, LIV, 335; o različnih pomenih sloven. *cvět* in njihovih izvorih glej Cvetko, JIS XVIII, 220 ss.). Glej tudi *svět'*, *svěča*, *svetiti*, pa tudi *cvetáča*.

Obkrožite pravilno trditev in utemeljite odgovor, če je to potrebno.

- Vse besede so domače.	DA	NE	1t/
Utemeljitev:			1t/
- Katera beseda se je v slovenskem jeziku pojavila najprej?			1t/
- Ali je beseda cvet razširjena tudi v drugih slovanskih jezikih?	DA	NE	1t/
Utemeljitev:			1t/
- Kateri besedi sta prevzeti?			1t/
Utemeljitev:			1t/